

Pedagogisch Project Kunstschool Genk

Wie zijn we

Kunstschool Genk is een homogene kunstschool met het volledige studiegebied Beeldende Kunst. Wij behoren, naast het Sint-Jan Berchmanscollege, Sint Lodewijk en Regina Mundi tot de Inrichtende Macht VZW KASOG.

1. Onze leerling als bron van inspiratie en ontplooiing.

a. Zoektocht naar waarheid.

Elke mens heeft nood aan diepgang en aan zingeving. Jongeren worden in de samenleving geconfronteerd met een chaotisch aanbod van visies en waardesystemen. In deze chaos helpen we leerlingen, via het artistieke en theoretische debat, een eigen weg te zoeken. Door met leerlingen en personeel in dialoog te treden proberen we respect voor ieders overtuiging te combineren met het bewustzijn van de waarden van onze eigen cultuur.

b. Zoektocht naar zelfrealisatie.

Zelfontplooiing en zelfrealisatie is een belangrijke bouwsteen tot menselijk evenwicht en geluk.

c. Zoektocht naar verantwoordelijkheid.

Met de door ons geformuleerde schoolbrede attitude **ENGAGEMENT** gebaseerd op **KRITISCH DENKEN, RESPECT** en **COMMUNICATIE (LUISTERBEREIDHEID en ZELFREFLECTIE)** geeft de Kunstschool een concreet houvast voor de totale ontplooiing van de leerling. Het moet aanzien worden als een groeiproces en als een belangrijk leerproces voor leerlingen. Zij verwerven deze attitudes tijdens hun kunstschoolcarrière en de leerkracht / school vervult hierin een actieve, stimulerende en coachende rol.

ENGAGEMENT

Je engageert je om je voor te bereiden op verder studeren, waarbij zelfstandigheid, gedrevenheid, creativiteit en 'out of the box' denken, cruciaal zijn. Dit engagement vertrekt vanuit een positieve ingesteldheid.

KRITISCH DENKEN

Je herkent het verschil tussen afbrekende en opbouwende kritiek en leert hiermee omgaan (als sturingsmiddel). Je beseft dat je eigen kritisch denken context gerelateerd is en dat kennis en ervaring hierbij cruciaal zijn. Je kritisch denken staat voor nieuwsgierigheid, recht op twijfelen en zoeken naar kwaliteit. Je weet dat organisaties (vb. schoolsysteem) referentiekaders, gedragscodes hanteren

RESPECT

Respect is gebaseerd op wederkerigheid:

- Je mag je eigenheid tonen / je hoort de eigenheid van iemand anders te aanvaarden.
- Je behandelt iemand zoals je zelf behandeld wil worden.
- Je kan respect verdienen, maar je moet het ook uitstralen.
- Het ontwikkelen van je empathisch vermogen is hierbij belangrijk.

COMMUNICATIE

Is één van de middelen om je doelen te bereiken.

Je empathisch vermogen, luisterbereidheid, je kennis en ervaring bepalen mee het welslagen van je communicatie.

ZELFREFLECTIE

Je gaat 'bewust' nadenken over je functioneren waarbij je het goede gaat borgen en het falen wil bijsturen. Je school en leerkrachten scheppen duidelijkheid in hun doel (taakgericht) en verwachtingen (werkhouding).

LUISTERBEREIDHEID

Je beseft dat luisterbereidheid een actieve vaardigheid is die dient ontwikkeld te worden. Je leerkrachten en school zoeken naar manieren om het vermogen van luisterbereidheid te vermogen (vb diverse werkvormen,...)

2. Ons pedagogisch handelen

a. Krachtige spanningsveld tussen de leraar en de leerling, ieder met zijn eigen competenties (bijzondere KSO IIr/II n relatie)

De relatie tussen leraar en leerling is hecht. Het is een leerproces dat gericht is op de hele persoon, op de individuele jonge zoekende mens. Iedere leerling is uniek, steeds in verandering en gerelateerd aan zijn omgeving. We bouwen op de kwaliteiten van de leerling en dragen zorg voor zijn of haar kwetsuren. Het vertrouwen tussen leerkracht en leerling is nodig om creatieve processen te stimuleren.

b. 5 pedagogische vaardigheden van Patterson

- i. Positieve betrokkenheid
- ii. Bekrachtiging
- iii. Grenzen stellen
- iv. Monitoring
- v. Problem solving

We bieden je alle kansen aan die binnen onze mogelijkheden liggen. Dat wil niet zeggen dat we grenzeloos werken. We bieden als school een duidelijk afgebakende ruimte als houvast aan, een ruimte waarbinnen de leerling vrijheid tot ontwikkeling zal vinden.

3. Ons pedagogisch proces

a. Het algemeen vormend karakter van ons kunstonderwijs

Het KSO gaat verder, dieper: kunstvakken worden aangeleerd door kunstvakspecialisten, die de leerlingen aanleren hoe er kunst moet gemaakt worden.

Maar ook andere vakspecialisten dragen bij tot het creëren van kunst door de leerlingen een brede kijk te geven op de samenleving, door de leerlingen te tonen hoe een maatschappij 'anders' tot stand kan komen, met name kunst en vormgeving. Die interactie tussen maatschappij en kunst, tussen algemene vakken en kunstvakken is onontbeerlijk.

Het wereldbeeld dat een rangorde maakt van studierichtingen – met talen en wiskunde als hooggewaardeerde richtingen – strookt enkel met de werkelijkheid, wanneer we deze door een 'economische' bril bekijken. Wanneer we zelf onze blik verruimen, blijkt deze werkelijkheid niet meer te kloppen; het KSO heeft wel degelijk een algemeen vormend karakter, dit is geen privilege van het ASO.

b. Kunst als basis tot algemene creativiteit

Creativiteit beschouwen we als een basishouding om onszelf, de anderen en de wereld tegemoet te treden. Het is een houding die ons handelen tot een eigen handelen maakt en die leidt naar authenticiteit. Creativiteit geeft energie en zelfvoldoening en draagt bij tot de ontwikkeling van ons menszijn. Een creatieve houding kan in alle aspecten van ons handelen tot uiting komen: in de wijze waarop we artistieke of technische of wetenschappelijke problemen trachten op te lossen, in de wijze waarop we onze talenten en de talenten van leerlingen proberen te ontwikkelen, in de manier waarop we conflicten hanteren... .

c. Een juiste oriëntering is noodzakelijk

Al onze studierichtingen zijn Kunstsecundair Onderwijs (K.S.O.). Op de website www.kunstschoolgenk.be vind je een duidelijk organigram met de verschillende studiemogelijkheden en profielen binnen onze school. We maken een onderscheid tussen de richtingen met een zwaardere theoretische onderbouw ('ik wil meer denken') en de richtingen met een creatievere onderbouw ('ik wil meer doen')

4. Onze pedagogische context

a. Ons maatschappelijk antwoord

We gaan op zoek naar een waardevolle invulling via kunst en creativiteit van de commerciële ik-gerichte maatschappij. Een economische democratie vertaald in overdreven consumeren, gebrek aan houvast, normen en waarden worden beperkt tot individuele voorkeuren, tolerantie onder druk, ...

In contrast met deze ik-maatschappij willen we in de Kunstschool samen-voelen, samen-denken, samen-leven, samen-werken en samen-leren.

Anderzijds willen we onze aandacht ook vestigen op het 'op elkaar afstemmen van communicatie' en het 'zich richten' op de andere. Want we beseffen heel goed dat er in de wereld van de kunst en het kunstonderwijs een heel scherpe maar ook boeiende spanning ligt. Kunst heeft altijd en essentieel te maken met het IK van de kunstenaar. Alles wat er gemaakt wordt passeert via het individu en de persoonlijkheid van de kunstenaar. In die zin is kunst bijzonder IK-gericht. Maar even essentieel is "de andere", de toeschouwer of de kijker in het geval van de beeldende kunst, die het kunstwerk ervaart. In het kunstwerk ontstaat de ontmoeting tussen de kunstenaar en de andere. We doen dit niet vrijblijvend, we doen dit met oog voor humane en christelijke waarden, met een kritische houding. We geloven in de kracht van woorden en in de kracht van beelden.

b. Lokale kunst als uitgangspunt of onze maatschappelijke verankering

De buitenwereld is één van de noodzakelijke voorwaarden voor de realisatie van ons opvoedingsproject.

Een kunstenaar wordt gemaakt door zijn omgeving, wordt geïnspireerd door zijn omgeving en gaat zich a priori kritisch opstellen ten opzichte van die omgeving. Als hedendaags (conceptueel) kunstenaar kan je nooit vrijblijvend te werk gaan, moet je telkens weer de zin van het 'scheppen' afvragen. Je gaat met je werk naar buiten en confronteert de omgeving ermee. Is parham hangen tegen pilaren weezinwekkend of kunst met een grote K. Wat wil Jan Fabre vertellen aan de omgeving! Misschien is hij wel helemaal fout ...of juist niet... Je bewust zijn van je boodschap naar de buitenwereld maar anderzijds ook van je verantwoordelijkheid naar de maatschappij. Kan je als architect de maatschappij blijven opzadelen met onverantwoorde architectuur? Moet alle natuur wijken voor infrastructuur,..... Kunst is niet vrijblijvend, niks voor niks, niks is vrijblijvend!
 Vanuit dit bewustzijn kan je niet anders dan de maatschappij binnen halen in je school, participeren met de gemeenschap.
 Voor de leerling zijn de confrontatie met de maatschappij en het zich kritisch opstellen een leerproces. Dit moet de leerlingen aangeleerd worden. Dit vraagt intense begeleiding, coaching en evaluatie. Met de (on)rijpheid die de leerling bezit!
 Daarenboven moeten we durven kijken naar de maatschappij waarin de jongeren van nu leven. De steeds snellere technologische en wetenschappelijke ontwikkelingen, bv de nieuwe media, maakt communicatie met de hele wereld alledaags. De mobiliteit maakt de wereld tot één dorp. De 'global village'-gedachte als uitgangspunt voor een participatie van onze leerlingen met de maatschappij brengt ons tot de nieuwe term van 'glokale kunst'. (zie beleidsnota cultuur op www.genk.be)
 'Glokale kunst' heeft een open globale artistieke kijk met een bewuste lokale verankering. 'Glokale kunst' die de dialoog aangaat met economie, politiek, wetenschap, religie, filosofie, educatie en probeert om maatschappelijk van betekenis te zijn.
 'Glokale kunst' overstijgt de artistieke métier en heeft een algemeen vormend karakter en is dus een bekommernis van alle vakken van onze school. 'Glokale kunst' met drang naar artistieke creatie.

c. De Genkse context

Vanuit de lokale gemeenschap, de stad Genk, wordt er via de nieuwe beleidsvisie op cultuur, belangrijke stappen in deze richting gezet. Onze school kan als partner meewerken om haar visie op 'glokale kunst' te verwezenlijken:

- als materieel en financieel vragende partij om platformen te krijgen om onze jonge creativiteit en knowhow optimaal te kunnen benutten. Denken we aan ons initiatief van de werkweek waar zoveel creatieve resultaten met wat meer ondersteuning een meerwaarde zouden kunnen zijn voor de lokale gemeenschap.

Nu is dit onhaalbaar omdat de school de financiële middelen niet heeft en het eigenlijk ook niet behoort tot haar eerste opdracht namelijk onderwijs verstrekken. Door organieke ondersteuning van vb. reeds bestaande organisaties (FLACC, TOR, het nieuwe cultuurcentrum en C-mine...) zouden er interessante tentoonstellingen, producties kunnen ontstaan die een meerwaarde hebben voor de gemeenschap.

Vanaf schooljaar 2007-08 wordt in

het kader van de GIP het behalen van een artistiek attest ingevoerd.

- de school kan ook fungeren als artistiek platform, als open mentale ruimte waar kunstenaars van buitenuit in discussie kunnen treden met creatieve jongeren vanuit verschillende vakdisciplines (filosofisch, wiskundig, geschiedkundig en andere maatschappelijke relevante invalshoeken), waar kunstartistieke creaties mogelijk zijn die op hun beurt weer van onschatbare waarde zijn voor onze leerlingen en leerkrachten. De overheid stimuleert de vakoverschrijdende werking en legt ze vast in eindtermen en decreten. Op deze manier geloven we dat we dat de vakoverschrijdende werking een fundamentele, eigentijdse en maatschappelijke meerwaarde kan geven aan het kunstonderwijs van de 21^e eeuw.

Het multiculturele karakter van Genk is een belangrijke meerwaarde voor het ontwikkelen van een brede kijk van de leerling op het maatschappelijk gegeven. De stad Genk neem hierin zeker belangrijke initiatieven. Denken we aan Gedichtendag waar een stadsdichter het multiculturele literair artistiek benaderd. De talrijke kunstwerken in het kader van 'kunst in openbare ruimte'....

5. Onze ideologische waarden; een samenspel van

- a. Christelijke en humane waarden**
- b. Culturele waarden**
- c. Vrijheid**
- d. Burgerzin**
- e. Kritische houding**
- f. Grootmoedigheid**
- g. Verdraagzaamheid**

6. Onze randvoorwaarden

a. Kwalitatieve en stimulerende leeromgeving

b. Aandacht voor interne kwaliteitszorg

We willen continu bijsturen van ons onderwijs op allerlei vlakken (organisatorisch, didactisch, inhoudelijk,...) We doen dit op basis van een strategisch plan en volgens cyclische processen

c. ...